

1^e Bestuursrapportage 2024

Gemeente Etten-Leur

1. Inleiding

De eerste bestuursrapportage van 2024 ligt voor u. Hierin blikken we terug op het eerste kwartaal van 2024. Gemeenten en het Werkplein hebben aan de hand van de programmaplaat afspraken met elkaar gemaakt over de doelstellingen en inspanningen waar we in 2024 op focussen. Hierover rapporteren we in deze bestuursrapportage.

Zienswijze 1^e begrotingswijziging 2023

Van een aantal gemeenteraden hebben we over de 1e begrotingswijziging 2023 een zienswijze gekregen. Daarin werd verzocht om voortvarend aan de slag te gaan met de (extra) maatregelen om mensen te ontwikkelen naar de arbeidsmarkt en tussentijds worden geïnformeerd over de voortgang en resultaten van deze (extra) maatregelen. Tevens is gevraagd om speciale aandacht voor de inzet op en de rapportage over het ontwikkelen van (ex-)inburgeraars naar de arbeidsmarkt, vanwege het groeiende aandeel van deze doelgroep in het bestand. Deze thema's zijn allemaal onderdeel van de projecten die onder de bestandsbeheersing vallen. Bij deze bestuursrapportage treft u een factsheet aan met de stand van zaken van de projecten op 1 mei 2024.

Begrotingswijziging 2024

We hebben afgesproken om jaarlijks zo min mogelijk begrotingswijzigingen aan gemeenten voor te leggen. Dit doen we normaal gezien hooguit eenmaal per jaar. Als we een begrotingswijziging voorleggen dan baseren we deze op de halfjaarcijfers ten tijde van de 2^e bestuursrapportage. Nu al is echter duidelijk dat de werkelijke cijfers over 2024 anders zullen uitvallen dan de begroting voor 2024 heeft aangegeven. Om hierop te kunnen anticiperen geven we nu alvast een uitgebreide prognose. Bij de 2^e bestuursrapportage volgt dan de formele begrotingswijziging.

Een aantal ontwikkelingen die ten tijde van het maken van de begroting 2024 nog niet bekend waren spelen een grote rol in de toename van de kosten in 2024:

- De begeleidingsvergoeding beschut werk wordt verhoogd met € 2.157
- De verhoging van het minimumloon (indexaties) en daarmee de hoogte van de bijstandsuitkeringen (circa 50% van toename Buigkosten) en de toename van het bestand (circa 50% van kosten toename Buig)
- De invoering van de Voorzieningenwijzer per maart 2024 en daarmee het gebruik van de minimaregelingen en bijzondere bijstand
- De uitvoering en de kosten van de energietoeslag 2023 die tot 1 april 2024 kon worden aangevraagd.

- De uitvoering en de kosten van het leefgeld voor Oekraïners voor drie van de zes gemeenten
- De rijksbijdrage Inburgering 2024 is aangepast op de hogere instroom van inburgeraars.
- De nieuwe cao voor gemeenten/gemeenschappelijke regelingen voor het jaar 2023 en 2024 heeft een doorwerking in de hoogte van de loonkosten.

Bij elkaar betekent dit dat de prognose voor 2024 is dat de gemeentelijke bijdrage met € 13.969.294 wordt verhoogd. Een flink gedeelte daarvan wordt door het Rijk vergoed middels hogere rijksbijdragen.

Gemeentelijke bijdrage begroting 2024	Begroting 2024	Prognose 2024	Vershil
Programma Werk en Participatie	5.909.887	6.775.854	865.967
Programma Inkomen	69.377.680	78.287.116	8.909.436
Programma Inkomensondersteuning	8.631.649	9.567.355	935.706
Energietoeslag 2023		246.500	246.500
Leefgeld Oekraïners		987.410	987.410
Programma Inburgering	3.295.967	4.779.124	1.483.157
Inburgering Extra taken Vluchtelingenwerk	221.963	276.250	54.287
Voorzieningenwijzer uitvoeringskosten		268.060	268.060
Energietoeslag uitvoeringskosten		30.240	30.240
Leefgeld Oekraïners uitvoeringskosten		20.898	20.898
KOT Roosendaal uitvoeringskosten		26.400	26.400
Sub-totaal programmakosten	87.437.146	101.265.207	13.828.061
Bedrijfsvoeringskosten	18.532.133	18.673.366	141.233
Totaal	105.969.277	119.938.573	13.969.294
Bijdragen gemeenten			
Etten-Leur	19.255.248	21.754.807	2.499.559
Halderberge	12.365.598	13.787.562	1.421.964
Moerdijk	13.160.343	15.769.164	2.608.821
Roosendaal	46.940.109	52.295.137	5.355.028
Rucphen	8.616.503	9.913.955	1.297.452
Zundert	5.631.475	6.417.947	786.472
Totaal bijdragen gemeenten	105.969.277	119.938.573	13.969.294

Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de bijlage Toelichting Prognose 2024.

Bestandsbeheersing

Vanwege het oplopende uitkeringenbestand in 2023 hebben we een bestandsanalyse uitgevoerd met daaraan gekoppeld een aantal maatregelen om het bestand beheersbaar te houden. In 2023 zijn we hiermee gestart. Om u op de hoogte te houden van de tussentijdse resultaten van de verschillende projecten is een factsheet bijgevoegd. Hierin is de stand van zaken per 1 mei opgenomen. Daarnaast staan we in hoofdstuk 4 nog kort stil bij algemene ontwikkelingen van de verschillende projecten.

Bestendigen organisatieontwikkeling

Het Werkplein heeft de afgelopen jaren grote stappen gezet in de doorontwikkeling van de organisatie. Het Werkplein is een mensgerichte organisatie waarbij de inwoner centraal staat. Om deze manier van werken tot het DNA van het Werkplein te maken staat 2024 in het teken van vliegreuen maken. Om de inwoner nog meer centraal te stellen zijn we gestart met het nieuwe poortproces. Om maatwerk te kunnen leveren is het belangrijk dat professionals inzicht hebben in hun caseload. De dashboards die stap voor stap vorm krijgen zijn daar helpend bij. Daarnaast hebben alle medewerkers van het Werkplein de gelegenheid om de training 'echt communiceren' te volgen. Dit is een belangrijke tool gezamenlijk de Werkpleinfilosofie weg te zetten.

Doorontwikkeling ketensamenwerking

De afgelopen jaren is de ketensamenwerking steeds vanzelfsprekender geworden. De ISD Brabantse Wal, het Werkplein en WVS zoeken elkaar op onze inwoners de mogelijkheden te bieden om zich verder te ontwikkelen richting participatie of werk. De drie samenwerkende organisaties zien kansen en mogelijkheden om de samenwerking verder te intensiveren.

Eind januari hebbende wethouders van de 9 gemeenten in West-Brabant in hun rol als bestuurders van WVS, Werkplein en ISD de drie directeuren verzocht om in onderling overleg tot een concept-opdrachtformulering en een concept-procesaanpak voor deze doorontwikkeling te komen. De wethouders streven als eindbeeld naar de vorming van een zogenaamd 'Ontwikkelbedrijf-Plus' in een nader te bepalen aanpak, tempo en fasering. In het Ontwikkelbedrijf-Plus ligt de focus niet alleen op werk, maar kijken we (veel meer dan nu) samen met een brede en integrale blik naar onze inwoners.

2. Bestuurlijke opdracht

Het Werkplein en gemeenten hebben gezamenlijk een visie ontwikkeld:

“Wij vertrouwen in de talenten en kwaliteiten van onze inwoners. Daarom stimuleren wij iedereen om deze te ontwikkelen, met als doel werk, en als dat (nog) niet lukt, wel meedoen in de samenleving. Dat doen we samen met de inwoner, collega's en partners op basis van maatwerk.”

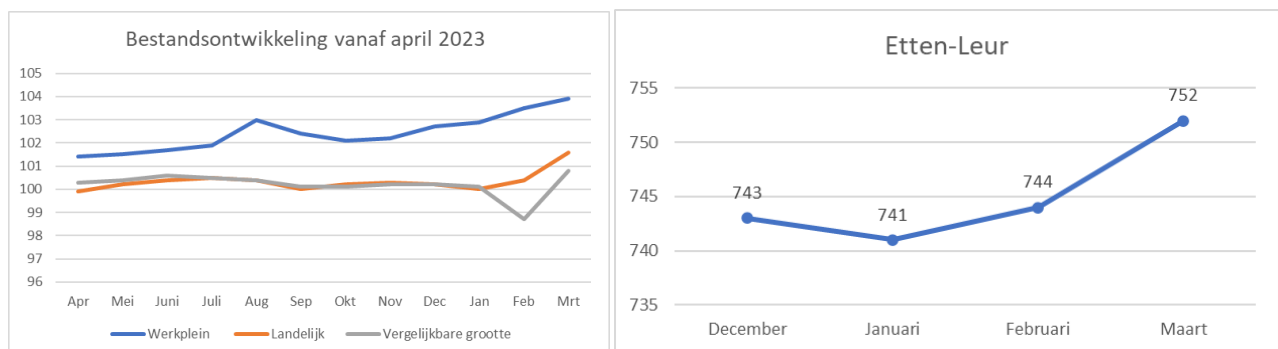
Deze visie is vertaald naar vijf strategische doelstellingen voor de periode 2022-2024:

1. Meer inwoners zijn zelfredzaam
2. Meer inwoners krijgen passende ondersteuning
3. Minder inwoners leven in armoede
4. We werken meer samen in het sociaal domein
5. Werkgevers benutten beter de talenten en kwaliteiten van inwoners

Hieraan zijn indicatoren en inspanningen voor gemeenten en Werkplein gekoppeld. In deze rapportage komen de doelstellingen terug met een toelichting op de resultaten.

3. Bestandsontwikkeling

In de onderstaande grafiek is de bestandsontwikkeling weergegeven ten opzichte van april 2023. Hierbij zien we dat we nog steeds afwijken ten opzichte van het landelijk gemiddelde en sociale diensten van vergelijkbare grootte. Wel zien we dat de landelijke stijging in het eerste kwartaal hoger is dan de stijging binnen het Werkplein. Ook in Etten-Leur zien we in het eerste kwartaal een stijging ten opzichte van december.

4. Strategische doelstellingen

4.1 Meer inwoners zijn zelfredzaam

We willen dat onze inwoners een stabiele leefsituatie hebben waarin ze zelfredzaam zijn. Als het nog niet zover is dan doen we er alles aan om samen met de inwoner te bepalen wat nodig is om zover te komen. Voor de ene inwoner betekent dit een traject naar (parttime)werk voor de ander het aan de slag gaan met een zorgvraag.

Wat betreft het aantal aanvragen levensonderhoud zien we dat er op De6 niveau in januari meer aanvragen zijn geweest dan januari vorig jaar. Gemiddeld is het aantal aanvragen ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van het eerste kwartaal vorig jaar. In de gemeente Etten-Leur is het aantal aanvragen stabiel ten opzichte van vorig jaar.

	D6			Etten-Leur		
	Jan	Feb	Mrt	Jan	Feb	Mrt
2023	71	97	89	9	14	19
2024	91	76	87	16	12	16

Aantal aanvragen levensonderhoud ten opzichte van 2023

Poortproces

In november 2023 is het Werkplein gestart met de Brede Intake. Alle inwoners ouder dan 27 jaar krijgen een brede intake met uitzondering van nieuwe statushouders. De gesprekken vinden plaats in de zes gemeentehuizen. Tijdens dit gesprek wordt besproken of er mogelijk recht is op een uitkering. Maar het grootste gedeelte van dit gesprek gaat over hoe het met dit inwoner gaat op de verschillende leefgebieden: wonen, gezondheid, sociaal, geluk, ambitie en waar de inwoner tegen aanloopt. Als een inwoner problemen heeft op andere leefgebieden krijgt de inwoner het advies om contact op te nemen met de andere loketten in het sociaal domein. Met deze aanpak hebben we echt oog voor de inwoner. De eerste ervaring is dat positief wordt ervaren door onze inwoners. Daarnaast zijn er natuurlijk altijd aandacht -en verbeterpunten. De terugkoppeling tussen de verschillende domeinen kan altijd nog beter.

Projecten bestandsbeheersing

In de bijgevoegde factsheet geven we een inhoudelijke terugkoppeling met de resultaten over de verschillende projecten. In deze rapportage lichten we een aantal zaken wat uitgebreider toe.

De pilot 'statushouders sneller aan het werk via een ontwikkeltraject +' is samen met de gemeente Halderberge geïnitieerd per 1 september 2023. In februari is er een tussenevaluatie geweest van de pilot en is besloten om deze voort te zetten voor de 6 Werkpleingemeenten. Vanaf dit punt kunnen er ook inburgeraars onder de nieuwe wet inburgering instromen in dit traject.

Voor de verschillende projecten worden er continu medewerkers geworven om invulling aan de projecten te geven. Het blijft lastig om hier doorlopend invulling aan te geven aangezien er ook op andere plaatsen in de teams gaten zijn.

4.2 Meer inwoners krijgen passende ondersteuning

Beschut werk

Wij bieden onze inwoners zoveel mogelijk passende ondersteuning in hun route naar een glimlach. Eén van de doelgroepen waar het Werkplein voor werkt zijn de inwoners met een indicatie beschut werken. Iedere gemeente krijgt jaarlijks een taakstelling met daaraan gekoppeld een budget voor de plaatsing van inwoners met een beschut werken indicatie. Alle inwoners met een beschut werken indicatie die kunnen werken zijn aan het werk bij WVS of een andere werkgever. Onze regio kent geen wachtlijst. We geven iedere inwoner een kans tot betaald werk, zonder dat het budget daar een leidende rol in speelt. De D6 gemeenten hebben uitgesproken om inwoners met een indicatie beschut werken ook boven de gezamenlijke taakstelling in 2024 te blijven plaatsen.

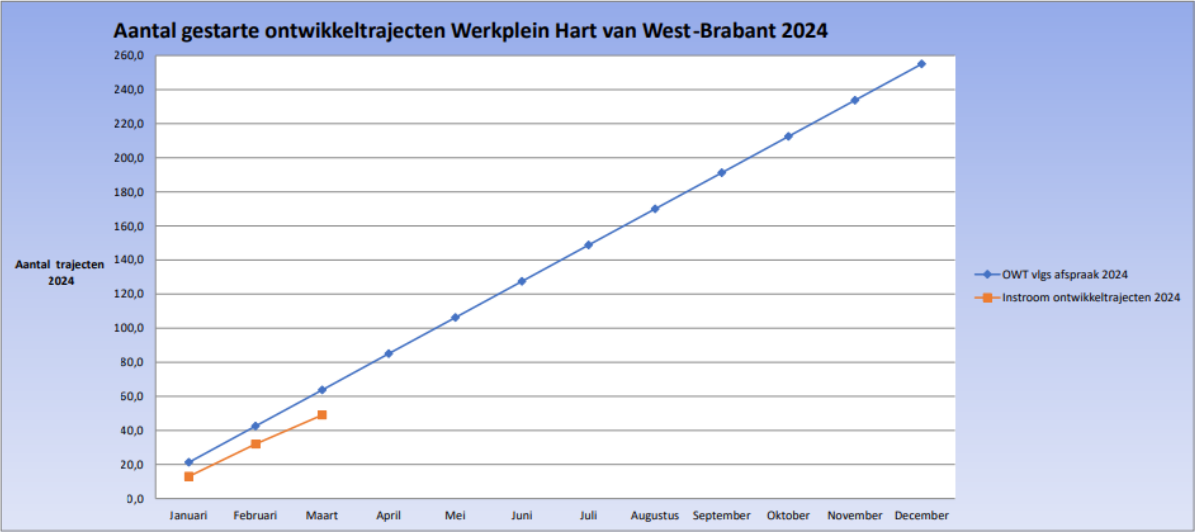
In het eerste kwartaal van 2024 zijn er 8 inwoners met een beschut werk indicatie werkzaam bij een reguliere werkgever.

Beschut werk	(Rijks)taakstelling t/m 2024	Totaal plaatsingen op basis van 31 uur in 2024	Plaatsingen in kwartaal 1 2024 (aantallen inwoners)	Plaatsingen t/m 2024 (aantallen inwoners)
Etten-Leur	23	27,05	0	31
Halderberge	20	13,29	1	15
Moerdijk	17	14,45	2	15
Roosendaal	67	68,9	4	77
Rucphen	24	15,77	1	16
Zundert	7	8,71	0	9
D6	158	148,17	8	163

Tabel beschut werk: De Rijks Taakstelling rekent met 31 uur per plek. Als alle plaatsingen beschut werk in uren worden bekeken dan zijn er 133 plaatsingen gedaan (kolom 2). De kolommen 3 en 4 geven weer hoeveel inwoners er geplaatst zijn.

Inwoners werken niet precies 31 uur in een beschutte werkplek waardoor het aantal plaatsingen op basis van uren niet overeenkomt met het aantal inwoners dat geplaatst is.

Ontwikkeltrajecten

In 2024 streven we ernaar om in de keten 380 inwoners te laten instromen in een ontwikkeltraject. Dit zijn er 255 die woonachtig zijn binnen de Werkpleinregio. Dit betekent dat er per kwartaal ongeveer 64 inwoners moeten instromen. In het eerste kwartaal zijn 49 inwoners gestart in een ontwikkeltraject.

Inburgering

Het aantal gehuisveste statushouders in de gemeente bepaalt de instroom van inburgeraars bij het Werkplein. Specifiek in het eerste kwartaal van 2024 zijn 73 inwoners ingestroomd onder de Wet inburgering 2022, waarvan 41 statushouders en 32 gezins- en overige migranten. In zijn totaliteit begeleidt het Werkplein 593 inburgeraars. De groep gezins- en overige migranten heeft over het algemeen geen uitkering bij het Werkplein.

	Totale instroom	Waarvan statushouder	Waarvan gezins- en overige migrant
Etten-Leur	126	95	31
Halderberge	80	66	14
Moerdijk	89	68	21
Roosendaal	218	121	97
Rucphen	44	35	9
Zundert	36	26	10
Totaal	593	411	182

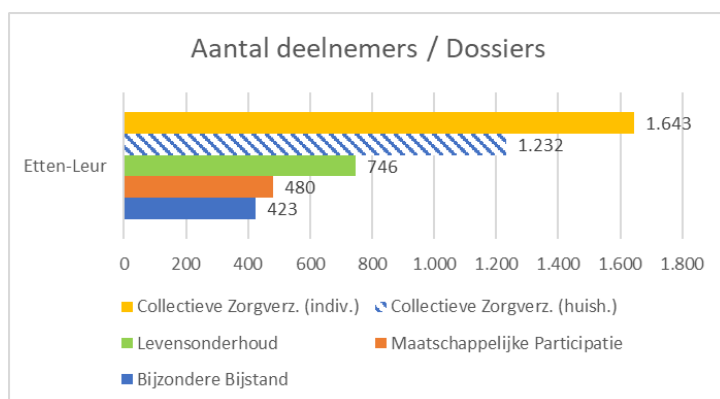
Van de 593 inburgeraars zijn er 539 ingestroomd in een leerroute. Dit is inclusief de gezins- en overige migranten.

	B1-route	Onderwijsroute	Z-route
Totaal	281	208	50

Binnen team inburgering is steeds meer ruimte om in te zetten op voortgangsgesprekken en participatie-activiteiten. Duale trajecten zijn belangrijk om de geleerde taal toe te passen in de praktijk en mee te doen in de Nederlandse samenleving. Ook dienen participatie-activiteiten als een opstap naar betaald werk. Voorbeelden van trajecten zijn het ontwikkeltraject bij WVS en arbeidstraining bij Kringloper. Daarnaast wordt er ook ingezet op stages en natuurlijk betaald werk.

4.3 Minder inwoners leven in armoede

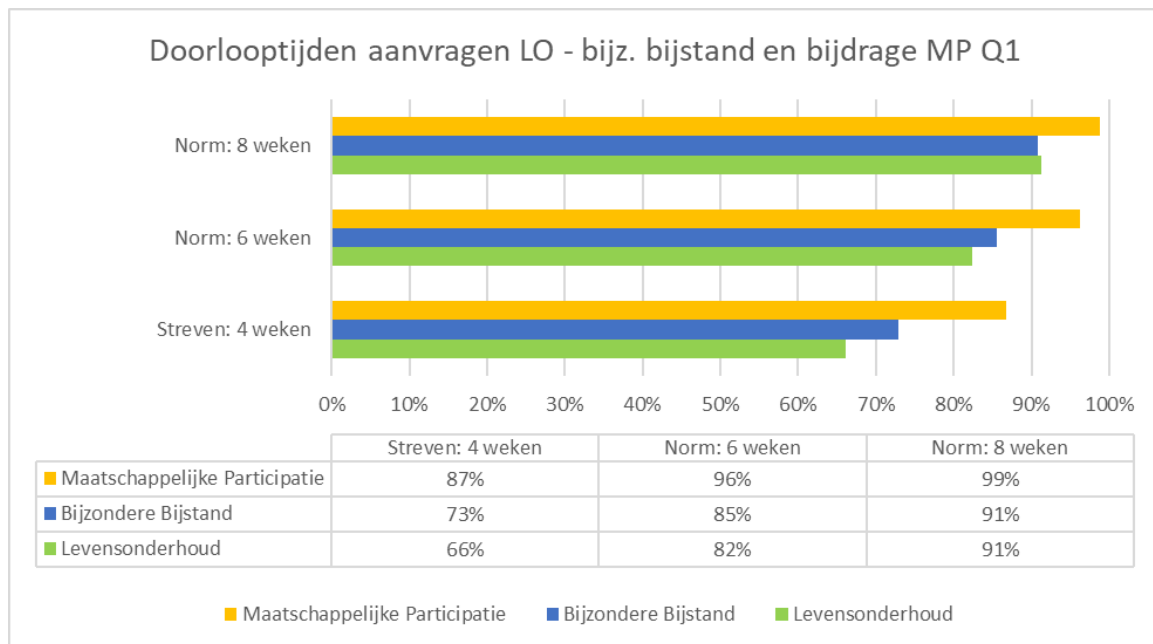
Het aantal uitkeringsdossiers per 1 april 2024 en het gebruik van de minimaregelingen voor de gemeente Etten-Leur is opgenomen in bijgaande tabel.

Aantal deelnemers per regeling 1e kwartaal 2024

Mate van behalen doorlooptijden

Inwoners ontvangen tijdig en rechtmatig uitkeringen en/of inkomensondersteunende maatregelen. De onderstaande tabel geeft de doorlooptijden binnen het Werkplein weer. De belangrijkste conclusie is dat tussen de 90% en 100% binnen de wettelijke termijn wordt afgehandeld. Het komt voor dat het langer dan acht weken duurt om een aanvraag af te handelen. In dat geval zijn er aanvullende stukken opgevraagd.

Doorlooptijden 1e kwartaal 2024

Energietoeslag 2023

Hieronder staan alle verstrekte energietoeslagen over het eerste kwartaal 2024. De energietoeslag 2023 kon tot 1 april 2024 aangevraagd worden. We zien dat het aantal aanvragen heel beperkt is. Veruit de meeste inwoners hebben de energietoeslag vorig jaar al ontvangen.

Verstrekte Energietoeslagen Q1+Q2	Etten-Leur	Halderberge	Moerdijk	Roosendaal	Rucphen	Zundert
Energietoeslag 2023	32	13	27	70	13	22
Energietoeslag 2023 > 120%	5		10	7		
Energietoeslag schuldsanering '23						
Totaal	37	13	37	77	13	22

Verstrekte energietoeslagen 1e kwartaal 2024

Implementatie voorzieningenwijzer

Vijf van de zes Werkpleingemeenten hebben in het 1e kwartaal 2024 de benodigde (licentie) contracten met de leverancier van de Voorzieningenwijzer getekend. Medio maart is het Werkplein met de feitelijke uitvoering van de Voorzieningenwijzer gestart. Bij de 2e bestuursrapportage wordt gerapporteerd welke resultaten er behaald zijn. Bij enkele gemeenten is de beschikbaarheid van voldoende werkplekken om inwoners te woord te kunnen staan nog een aandachtspunt.

4.4 We werken meer samen in het sociaal domein

De lokale samenwerking binnen het sociaal domein vraagt continue aandacht. Dit geldt zowel voor gemeenten als het Werkplein. In de eerste maanden van 2024 is op uitvoerend

niveau veel energie gestoken in het leren kennen van elkaar en elkaars werkwijze. In diverse gemeenten zijn collega's van Werkplein aangesloten bij netwerkbijeenkomsten en reguliere overlegvormen van o.a. Wmo en Jeugd. Collega's van gemeentes zijn ook bij overleggen van Werkplein aangesloten om kennis te maken met collega's van verschillende teams en uitleg te geven over hun dienstverlening richting inwoners. Ook met organisaties als WVS, Surplus, Schuldhulpverlening, MEE West-Brabant en diverse lokale initiatieven is op deze wijze nader kennis gemaakt. Zo vindt ook een verbreding plaats van het netwerk van partners.

Daarnaast worden we structureel betrokken bij / geïnformeerd over de verbouwingsplannen van Moerdijk, Halderberge, Zundert en Etten-Leur, om zo tijdig – en indien nodig – rekening te kunnen houden met waar en hoe we onze dienstverlening dichtbij de inwoners kunnen aanbieden. In Roosendaal zijn we als Werkplein aangesloten bij het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid.

Op het specifieke terrein van ontwikkelgerichte versus arbeidsmatige dagbesteding heeft in maart een casusbespreking plaatsgevonden tussen de professionals van Wmo, Werkplein en UWV. Dit in gevolg op de bijeenkomsten die in september vorig jaar zijn georganiseerd. Op allerlei vlakken binnen het sociaal domein is er dus beweging te zien.

4.5 Werkgevers benutten beter de talenten en kwaliteiten van inwoners

Werkpunt

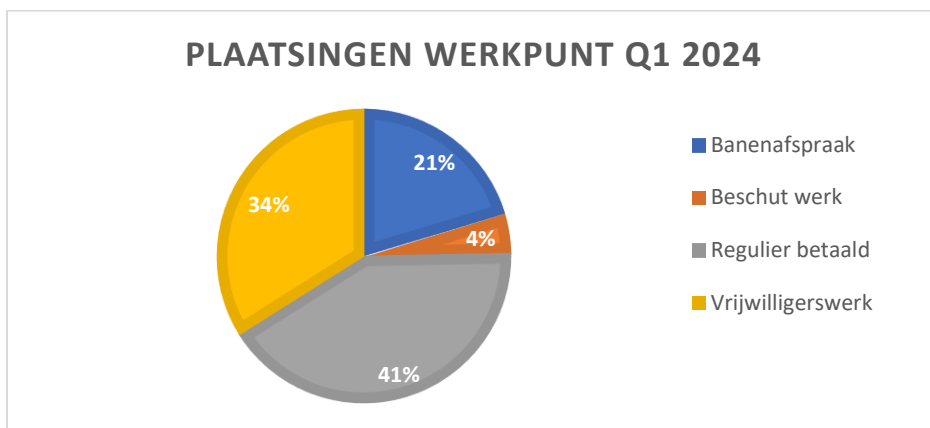
Door de veranderde doelgroep is ook de focus bij team Werkpunt aan het verschuiven. Binnen team Werkpunt zijn verschillende disciplines samengebracht. Werkpunt bestaat uit vrijwilligerswerk, werkgeversservicepunt (WSP), Inburgering, Banenafpraak en Beschut Werk. Daarnaast is er veel aandacht voor de samenwerking tussen team Ontwikkeling en Werkpunt. Inwoners worden intensief gesproken en actief overgedragen naar team bemiddeling en gezamenlijk opgepakt.

Werkpunt	Januari	Februari	Maart
2023	35	19	27
2024	61	51	50

Totaal aantal plaatsingen per maand (regulier, banenafpraak, beschut werk, vrijwilligerswerk)

In bovenstaande tabel is een behoorlijke stijging van het aantal plaatsingen ten opzichte van de eerste 3 maanden van 2023 te zien. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat in de cijfers van 2023 vrijwilligerswerk nog niet mee werd genomen. Als deze aantallen niet mee worden

geteld dan is er alsnog sprake van een behoorlijke stijging ten opzichte van 2023 (107 plaatsingen in 2024 tegenover 85 in 2023 in het eerste kwartaal). De stijging zit met name in de reguliere plaatsingen, 67 in kwartaal 1 in 2024 tegenover 41 in kwartaal 1 in 2023. De doorstroom vanuit team ontwikkeling werpt zijn vruchten af. Wat ook meespeelt is dat de bezetting binnen het team weer op orde is. De caseloads zijn op orde en werkgevers en bemiddelaars weten elkaar goed te vinden. Daarnaast zien we de eerste maanden van dit jaar ook weer wat mensen vanuit een WW-situatie instromen. Dit is de afgelopen jaren bijna niet meer voorgekomen. We houden deze ontwikkeling in de gaten.

Vrijwilligerswerk

Door de inzet van vrijwilligerswerk komen inwoners in beweging. In de huidige tijd zien we dat ook inwoners die nu het dichtst bij de arbeidsmarkt staan een veel langere periode nodig hebben om uit te stromen naar betaald werk. Ook voor deze groep biedt vrijwilligerswerk soms een opstap naar werk. Het zet inwoners in beweging. Dit eerste kwartaal zijn er 55 inwoners gestart met vrijwilligerswerk om zich verder te ontwikkelen.

WSP

De bemiddelaars vanuit het werkgeversservicepunt (WSP) zijn de schakel tussen ontwikkelaar, inwoner en werkgever. De inwoners die bij het Werkplein terecht komen zijn in de meeste gevallen niet meteen klaar om bij een reguliere werkgever aan de slag te gaan. Daarmee verandert ook de inzet van de bemiddelaar. Door inwoners zoveel mogelijk kennis te laten maken met de arbeidsmarkt is de kans op succes uiteindelijk ook groter. Dit geldt andersom ook voor de werkgevers. Door deze vroegtijdig kennis te laten maken met de doelgroep en inzicht te geven in problematieken wordt de kans op een succesvolle duurzame match ook groter. In februari heeft het WSP hiervoor bijvoorbeeld een werkgeversevent 'oog voor talent' in samenwerking met de gemeente Rucphen en Halderberge en ondernemersverenigingen georganiseerd. Hiermee willen we werkgevers

uitdagen om anders te gaan denken zodat onze doelgroep meer kansen op de arbeidsmarkt krijgt. Daarnaast zijn er heel regelmatig bedrijfsbezoeken, speedmeets en rondleidingen bij werkgevers. Hierdoor krijgen inwoners een beeld van de verschillende branches. Dit resulteert weer in proefplaatsingen en stage -en scholingsplekken. Hierdoor krijgen inwoners de kans om zich verder te ontwikkelen richting de arbeidsmarkt.

Banenafpraak en beschut werk

Een kwart van de plaatsingen in het eerste kwartaal zijn inwoners met een indicatie banenafpraak of beschut werk. Team banenafpraak heeft nauwe contacten met scholen (VSO en pro-onderwijs). Hierdoor vindt een soepele overgang van school naar werk plaats.

Eén van de inspanningen in de programmaplaat heeft betrekking op de praktijkroute. Als blijkt dat inwoners op hun werkplek toch tegen belemmeringen aanlopen kan iemand alsnog onder de banenafpraak vallen. Hierdoor is extra ondersteuning voor werkgever en werknemer mogelijk waardoor het risico op uitval lager wordt. In het eerste kwartaal zijn 11 inwoners vanuit het team Werkpunt begeleid in de praktijkroute.